पुनर्रचित हवामान आधारीत फळपिक विमा योजनेअंतर्गत मृग बहार सन २०२४ मधील उर्वरित राज्य हिस्सा विमा हप्ता अनुदानाकरिता रक्कम रु.१०,९२,५१,९८९/- इतका निधी विमा कंपनींस अदा करण्यासाठी वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व्यवसाय व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक- फवियो-२०२५/प्र.क्र.१४५/११-अे

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : १२ जून, २०२५

वाचा -

१) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. फवियो-२०२४/प्र.क्र.८१/१०-अे, दि.१२.६.२०२४

२) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. पूरक-२०२४/प्र.क्र.२८८/११-अे, दि.७.३.२०२५

३) वित्त विभाग, शासन निर्णय , क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.७.४.२०२५

४) विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय कृषि विमा कंपनी यांचे पत्र क्र.AIC.MRO/RWBCIS-KH-२०२४/५४०४/२५, दि.९.५.२०२५

५) कृषि संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे पत्र क्र.कृआ/मुसां./पुहआफपिवियो/अ.मा./२०२५/१०६७५, दि.१३.५.२०२५

प्रस्तावना -

शेतकऱ्यांच्या फळ पिकांना हवामान धोक्यापासून विमा संरक्षण दिल्यास शेतकऱ्यांचे आर्थिक स्थैर्य अबाधित राखण्याच्या दृष्टीने मदत व्हावी, याकरिता राज्यात प्राधान्याने प्रधानमंत्री पीक विमा योजने अंतर्गत पुनर्रचित हवामान आधारीत फळपिक विमा योजना राबविण्यात येत आहे. विविध हवामान धोक्यांमुळे फळपीकांच्या उत्पादकतेवर विपरीत परिणाम होऊन मोठ्या प्रमाणावर उत्पादनामध्ये घट येते. पर्यायाने शेतकऱ्यांना अपेक्षित उत्पादन न मिळाल्याने आर्थिक संकटाला तोंड द्यावे लागते. या सर्व बाबींचा विचार करुन शेतकऱ्यांना फळपीक नुकसान भरपाई मिळण्यासाठी एक उपाय म्हणून प्रधानमंत्री पीक विमा योजने अंतर्गत पुनर्रचित हवामान आधारीत फळपीक विमा योजना राज्यात सन २०२४-२५, सन २०२५-२६ या २ वर्षांमध्ये मृग बहारामध्ये संत्रा, मोसंबी, डाळिंब, चिकू, पेरू. लिंबू, सिताफळ व द्राक्ष(क) या ८ फळपीकांसाठी २६ जिल्ह्यांमध्ये महसूल मंडळ हा घटक धरुन भारतीय कृषि विमा कंपनी, बजाज अलायन्झ जनरल इन्शुरन्स कंपनी, फ्युचर जनरल इन्शुरन्स कंपनी व युनिव्हर्सल सॉम्पो जनरल इन्शुरन्स कंपनी या विमा कंपन्यांमार्फत संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये राबविण्यात येत आहे.

संदर्भ क्र. (२) येथील शासन निर्णयान्वये, पुनर्रचित हवामान आधारीत फळपीक विमा योजनेअंतर्गत मृग बहार सन २०२४ करीता राज्य हिस्सा अग्रीम अनुदानाकरिता रक्कम रु.१०,२६,९५,१००/- इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे. आता संदर्भ क्र. (४) येथील पत्रान्वये, भारतीय कृषी विमा कंपनीने मृग बहार सन २०२४ मधील उर्वरित राज्य हिस्सा विमा हप्त्यापोटी रक्कम रु.१०,९२,५१,९८९/- इतक्या अनुदानाची मागणी केली आहे. तद्नुषंगाने, संचालक(कृषि प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी संदर्भ क्र.(५) येथील पत्रान्वये केलेल्या विनंतीस अनुसरुन, पुनर्रचित हवामान आधारीत फळपिक विमा योजनेअंतर्गत मृग बहार सन २०२४ मधील उर्वरित राज्य हिस्सा विमा हप्ता अनुदानाकरिता रक्कम रु.१०,९२,५१,९८९/- इतका निधी विमा कंपन्यांना अदा करणेस्तव वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

भारतीय कृषि विमा कंपनीने सादर केलेली मागणी आणि तद्नुषंगाने संदर्भ क्र.(५) अन्वये कृषि आयुक्तालयाने केलेली शिफारस यांचा विचार करता, पुनर्रचित हवामान आधारीत फळपिक विमा योजनेअंतर्गत मृग बहार सन २०२४ मधील उर्वरित राज्य हिस्सा विमा हप्ता अनुदानाकरिता रक्कम रु.१०,९२,५१,९८९/- इतका निधी योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार संबंधित विमा कंपन्यांना खालीलप्रमाणे अदा करण्यासाठी भारतीय कृषि विमा कंपनीस उपलब्ध करून देण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे :-

मृग बहार सन २०२४

अ. क्र.	विमा कंपनीचे नाव	पीएमएफबीवाय पोर्टल वरील दि. ०७.०५.२०२५ स्थित आकडेवारी नुसार देय असलेले राज्य हिस्सा अनुदान रक्कम रु.	यापुर्वी एकूण वितरीत राज्य हिस्सा अनुदान रक्कम रु.	पीएमएफबीवाय पोर्टलनुसार प्रलंबीत राज्य हिस्सा अनुदान रक्कम रु. (४-५)	विमा कंपनीच्या मागणी पत्रकानुसार प्रलंबीत राज्य हिस्सा अनुदान रक्कम रु.	वितरीत करण्यात येणारी उर्वरीत राज्य हिस्सा अनुदान रक्कम रु.
1	2	3	4	5	6	7
1	**भारतीय कृषि विमा कंपनी**	२८३५७९१	२०४९१६९	७८६६२२	७८६६२२	७८६६२२
2	**युनिवर्सल सोम्पो**	४९२४६२६६	९५६४१७०	३९६८२०९६	३९६८२०९५.८४	३९६८२०९६
3	**फ्युचर**	३७८०१६६९	१९२०७९०३	१८५९३७६६	१८५९३७६६	१८५९३७६६
4	**बजाज अलायन्स**	१२२०७२१३५	७१८७३८५८	५०१९८२७७	५०१८९५०५	५०१८९५०५
एकूण		**२११९५५८६१**	**१०२६९५१००**	**१०९२६०७६१**	**१०९२५१९८८.८४**	**१०९२५१९८९**

२. सदरची रक्कम मृग बहार हंगाम सन २०२४ करीता वितरीत करण्यात येत असून त्याचा वापर इतर हंगामाकरीता अनुज्ञेय असणार नाही.

३. प्रस्तुत बाबींवर होणारा खर्च योजनेच्या खालील लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ करिता मंजूर केलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून भागविण्यात यावा :-

मागणी क्र. डी-३ ,
२४०१ - पीक संवर्धन
११०, पीक विमा,
(००) (०७) हवामान आधारित फळपीक विमा योजना राज्य हिस्सा
(२४०१ ९४०२) ३३-अर्थसहाय्य

४. प्रस्तुत निधीच्या प्रयोजनार्थ सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तर आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

५. सदर निधी पुनर्रचित हवामान आधारित फळपिक विमा योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना आणि शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णय/परिपत्रक नुसार खर्च करण्यात यावा.

६. प्रस्तुत शासन निर्णय, नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. २२६/का. १४३१, दि. ३०/०५/२०२५ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.२०३/२०२५/व्यय-१, दि.०९/०६/२०२५ अन्वये प्राप्त झालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७.	सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेताक २०२५०६१२१८१९३९८३०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

PRAFULL JAYARAJ THAKUR

Digitally signed by PRAFULL JAYARAJ THAKUR
DN: c=IN, o=GOVERNMENT OF MAHARASHTRA, ou=AGRICULTURE AND ADF DEPARTMENT, 2.5.4.20=a667c77bb88ce063662f2aa699e2500c4762f460cf24044d9294538ae9317866, postalCode=400032, st=Maharashtra, serialNumber=270161C25173749823DF5244F6DD301BD627572B61CB43E0B30429B8BA527568, cn=PRAFULL JAYARAJ THAKUR
Date: 2025.06.12 18:27:34 +05'30'

(प्रफुल्ल ठाकूर)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१) मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२) मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३) प्रधान सचिव (कृषि), यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई,
४) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
५) कृषि संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
६) संचालक, लेखा व कोषगारे, मुंबई
७) सहाय्यक संचालक (लेखा), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८) जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
९) महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परीक्षा) (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर
१०) नियोजन विभाग (१४३१), मंत्रालय, मुंबई
११) वित्त विभाग (व्यय-१), मंत्रालय, मुंबई
१२) विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय कृषि विमा कंपनी लि., लोक चेंबर्स, मरोल मरोशी नाका, मरोल. अंधेरी(पूर्व), मुंबई - ४०० ०५९.
१३) विभागीय व्यवस्थापक, फ्युचर जनरली इंडिया इन्शुरन्स कपनी लि., युनिट क्र.८०१ आणि ८०२, टॉवर सी, २४७ एम्बेसी पार्क एलबीएस मार्ग, विक्रोळी(प), मुंबई-४०० ०८३.
१४) विभागीय व्यवस्थापक, युनिवर्सल सोम्पो जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, १०३, पहिला मजला, MAIDC, आकृती स्टार, सेन्ट्रल रोड, अंधेरी(पूर्व), मुंबई - ४०० ०९३
१५) विभागीय व्यवस्थापक, बजाज अलियान्झ जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, चौथा मजला, टॉवर नं ०७, कॉमर झोन आयटी पार्क, सम्राट अशोक पथ, येरवडा जेल रोड, पुणे- ४११ ००६
१६) निवडनस्ती(११-अे)